

Beretning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 29. september 2010

Beretning

over

Forslag til folketingsbeslutning om udvikling af retningslinjer for duftstoffer på sygehuse og i daginstitutioner

[af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 10. december 2009 og var til 1. behandling den 26. marts 2010. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 5 møder.

2. Tilkendegivelse fra miljøministeren

Ministeren har over for udvalget tilkendegivet følgende:

Beslutningsforslaget drejer sig om en særdeles relevant problemstilling, idet duftstoffer, overfølsomhed og allergi er et voksende problem. Videncenter for Duft- og Kemikalieoverfølsomhed blev etableret i 2006, så viden om duft- og kemikalieoverfølsomhed blev samlet på ét sted, og der er allerede skabt vigtige og yderst relevante resultater om de duftrelaterede symptomer, som beslutningsforslaget henviser til.

Men der mangler fortsat viden på området. Det vides stadigvæk ikke specifikt, hvordan symptomerne fremkaldes og af hvad, og det vides stadigvæk ikke, hvem der er særligt følsomme og hvorfor. Et faktum er dog, at nogle mennesker er parfumeallergikere, og at reaktionerne typisk kommer i forbindelse med direkte hudkontakt med parfumestoffer, mens andre føler sig generet af dufte og kemikalier i luften. Nye undersøgelser viser, at mennesker med tilbøjelighed til astma, eksem eller allergi har en større risiko for at blive generet af helt almindelige duftstoffer, som f.eks. fra udstødningsgas, blomster, aviser og tryksager, stegeos osv. Det er derfor vigtigt at finde ud af, hvad der er årsagen til den særlige overfølsomhed overfor dufte, så symptomer hos de overfølsomme kan forebygges.

Miljøministeren lægger således vægt på at opbygge mere viden på området og påpeger, at det er særlig vigtigt at få mere viden om, hvordan kemikalierne spiller ind i forhold til sundheden, og hvad der kan gøres i miljøpolitikken for at forebygge problemerne. Derfor indgår fortsættelse af Videncenter for Duft- og Kemikalieoverfølsomhed også i kemikaliehandlingsplan 2010-2013. Miljøministeren er overordnet enig i at undgå duftstoffer så vidt muligt – især på sygehuse eller daginstitutioner. Men i forhold til indførelse af retningslinjer for brug af duftstoffer på sygehuse og i daginstitutioner understreger miljøministeren, at dette er regionernes og kommunernes ansvarsområde.

Miljøministeren vil fortsat have fokus på, at der indgår relevant information om duftstoffer i miljøvejledningerne for indkøb på sygehuse og i daginstitutioner. Dermed er der et godt informationsgrundlag til stede for, at kommunernes og regionernes indkøbere kan styre uden om duftstofferne.

Herudover vil miljøministeren arbejde for, at miljømærkekriterierne for Blomsten og Svanen udelukker parfumestoffer, eller som minimum udelukker de særligt allergifremkaldende parfumestoffer.

Endelig er miljøministeren enig i, at styrke informationsindsatsen på området ved at iværksætte informationsaktiviteter inden for rammerne af kemikaliehandlingsplan 2010-2013.

3. Politiske bemærkninger

Der er allerede i dag sporadisk indført duftpolitik på enkelte afdelinger på få sygehuse i Danmark. Samtidig er antallet af danskere med allergi og astma eksplosivt stigende, og 45 pct. af danskerne er, i varierende grad, generet af dufte i hverdagen. Denne beretning kan således starte udviklingen af en egentlig duftpolitik, som tager udgangspunkt i princippet om, at unødvendige kemikalier skal undgås, og at unødvendig udsættelse for kemikalier også undgås.

Et flertal i udvalget (udvalget med undtagelse af IA) opfordrer hospitaler og daginstitutioner til at udvikle en duftpolitik. Flertallet mener, at brugen af dufte er en problemstilling, vi skal tage hul på at diskutere og begynde at finde løsninger på, hvordan vi kan håndtere.

Flertallet ønsker, at hospitaler og daginstitutioner kan udforme deres egen duftpolitik.

Udsættelse for almindeligt forekommende dufte og afgang af kemiske stoffer fra f.eks. rengøringsmidler, friske tryksager, nymalede overflader, nyt boliginventar, biludstødning, røg, luftfriskere eller andre personers brug af parfumestoffer opleves af mange mennesker som ubehageligt. Påvirkningsgraden er meget forskellig. Nogle mennesker har svage symptomer som f.eks. nysen. Andre oplever udslæt, hovedpine, irritation af øjne og luftveje, udtalt træthed, omtågethed eller svimmelhed m.v., og en lille gruppe oplever sværere og kroniske symptomer. Videncenter for Allergi har anslået, at der på landsplan er op mod 17.000 voksne danskere, som oplever symptomer på grund af indånding af dufte og kemiske stoffer i en grad, så det påvirker deres udfoldelser socialt og erhvervmæssigt. Flertallet mener ikke, at det er acceptabelt, og vil derfor stærkt opfordre hospitaler og daginstitutioner til at udvikle individuelle politikker. Forebyggelse ved at undgå udsættelse, som fremkalder svære symptomer, er ofte en mulighed, men langt fra altid, som f.eks. ikke ved hospitalsindlæggelse. Den øgede brug af dufte i det offentlige rum besværliggør også denne forebyggelse. Derfor mener flertallet, at brugen af unødvendige duftstoffer bør reduceres.

Videncenter for Allergi anslår, at mindst 230.000 mennesker, hvilket svarer til 4,6 pct. af den danske befolkning, har parfumeallergi. Ifølge Videncenteret er parfume også en af de hyppigste årsager til allergisk kontakteksem. En undersøgelse viser, at ca. 2 pct. af de 12-16-årige er allergiske over for parfumestoffer, og flere danske undersøgelser viser en fordobling af parfumeallergi i befolkningen over de sidste 10-15 år. Partierne finder det derfor nødvendigt, at denne stigning tages seriøst nu, og at en duftpolitik kan påbegyndes ved at starte med hospitaler og daginstitutioner.

Flertallet understreger, at alle skal kunne søge hjælp i sundhedsvæsenet i tryk forvisning om ikke at blive mere syge ved ophold på et hospital.

Forslag til, hvad en duftpolitik på hospitaler f.eks. kan indeholde:

- Rengøringsmidler, sæbe, creme og lign., som benyttes på hospitalet, skal være uparfumerede. Luftfriskere og duftblokke kan med fordel helt undgås.
- Personalet opfordres til at være duftneutrale i arbejdstiden.

- Personalet kan deltage i en orientering om baggrunden for og indholdet af sygehusets duftpolitik. Der uddeles en pjece om duftpolitikken. Pjecen bør også indeholde oplysninger om uparfumerede produkter til personlig pleje.
- Patienter og besøgende opfordres til at være duftneutrale under ophold på sygehuset.
- Helbredsanliggender, der opstår ved krænkelse af duftpolitikken, skal rettes til den relevante administrator.

Flertallet understreger ligeledes et ønske om, at børns udsættelse for duftstoffer i hverdagen reduceres mest muligt. Børn er en særlig udsat gruppe, idet deres endnu ikke færdigudviklede immunsystem gør dem ekstra følsomme over for påvirkninger fra parfumestoffer.

Forslag til, hvad en duftpolitik i dagsinstitutioner kan indeholde:

- Rengøringsmidler, sæbe, creme og lign., som benyttes i institutionen, er uparfumerede. Luftfrikere og duftblokke kan med fordel helt undgås.
- Personalet i institutionerne er duftneutrale i arbejdstiden.
- Personalet kan deltage i en orientering om baggrunden for og indholdet af institutionens duftpolitik. Der uddeles en pjece om duftpolitikken. Pjecen bør også indeholde oplysninger om uparfumerede produkter til personlig pleje.
- Børnene, forældrene og besøgende opfordres til at være duftneutrale under ophold i institutionen.
- Helbredsanliggender, der opstår ved krænkelse af duftpolitikken, skal rettes til den relevante administrator.

P.u.v.

IDA AUKEN

formand

Oversigt over bilag vedrørende B 84

Bilagsnr.	Titel
1	1. udkast til beretning
2	Tilkendegivelse fra miljøministeren
3	2. udkast til beretning
4	3. udkast til beretning